Cena egz. 10 gr.

K… ER ZACHODNI

KRAKÓW
ul. Św. Anny 12.
Biblioteka Jagiell.

»ISKRA«

ROK XXVII | Wtorek 8 grudnia 1936 r. | Nr. 336

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczana gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową Zł. 2.50

„Nie dopuścimy do abdykacji!”

woła Londyn

ABDYKACJA KRÓLA POSTANOWIONA?

LONDYN, 7.12. (tel. wł.) Napięcie dramatyczne w Anglii dochodzi do szczytu. Już tylko godziny dzielą Anglię i całe imperium od historycznego posiedzenia izby gmin, na którym premier Baldwin złoży deklarację w imieniu rządu.

Sytuacja polityczna w Anglii skomplikowała się niezmiernie wskutek śmiałego i oskarżającego rząd wystąpienia Winstona Churchilla.

Odezwa Winstona Churchilla wywołała z jednej strony dalszy wzrost sympatii do króla, szczególnie w masach robotniczych i wśród liberalnej inteligencji.

LONDYN, 7.12. (tel. wł.) Mimo, że wszystkie przygotowania formalne i konstytucyjne na wypadek abdykacji króla są zarówno w Londynie, jak i w stolicach dominiów poczynione, król Edward nie podpisał dotychczas dokumentu abdykacyjnego i zastrzegł sobie pewien czas do namysłu, zanim podpis ten złoży. Nie jest wyłączone, że krok ostateczny nie nastąpi we wtorek, lecz o jeden lub dwa dni później.

Król zamierza rzekomo udać się do Cannes dla odwiedzenia pani Simpson. Nastąpiłoby to zapewne samolotem i w ciągu 48 godzin król byłby z powrotem w Londynie.

STANOWISKO KRÓLOWEJ - MATKI

LONDYN, 7.12 (tel. wł.) W ciągu soboty i niedzieli król odbył dwie rozmowy z królową Mary. Rozmowy te wykazały całkowitą różnicę zdań między królem a królową-matką.

Król odrzucił wszystkie życzenia królowej, powołując się na swe prawa.

Spotkanie króla z matką było niezmiernie dramatyczne.

Król jest bardzo przemęczony i cierpi na bezsenność. Od trzech dni nie zmrużył niemal oka. Również sędziwy premier Baldwin znajduje się w stanie zupełnego nerwowego wyczerpania, — choć otoczenie premiera stara się to ukryć.

KTO BĘDZIE NASTĘPCĄ?

LONDYN, 7.12 (tel. wł.) Sprawa następstwa tronu na wypadek abdykacji Edwarda VIII nie jest bynajmniej przesądzona. Potwierdzają się pogłoski, że książę Yorku nie kwapi się do objęcia korony. Poza tym rząd irlandzki zawiadomił premiera Baldwina, że w razie gdyby następstwo tronu przeszło na księcia Yorku, parlament irlandzki nie potwierdzi aktu abdykacji, który w myśl statutu dominialnego stanie się nieważny.

Stanowisko Irlandii ogromnie skomplikowało sytuację polityczną. Po raz pierwszy wczoraj wieczorem zaczęto mówić o regencji. Następstwo tronu w razie rezygnacji księcia Yorku przeszło by na jego dziesięcioletnią córeczkę Elżbietę, a do czasu pełnoletności królowej rządziłaby rada regencyjna, w skład której weszłaby królowa wdowa Mary i książę Yorku.

Kwestia ta była już przedmiotem narad pomiędzy premierem Baldwinem a królową wdową.

Mimo uporczywych pogłosek o abdykacji, w kołach politycznych panuje przekonanie, że możliwe są wszelkie niespodzianki aż do dymisji rządu Baldwina włącznie.

LONDYN, 7.12. (tel. wł.) Gdy ministrowie zaczęli się zjeżdżać do siedziby premiera, policja musiała torować drogę samochodom, a po rozpoczęciu obrad tłum rósł nieustannie.

Wśród tłumu było bardzo wielu przyjezdnych, którzy specjalnie przybyli z prowincji, by manifestować na rzecz króla.

Tłum odkrył głowy i w skupieniu odśpiewał hymn królewski, po czym jęły się rozlegać wrogie okrzyki: „Precz z Baldwinem!“ „Precz z rządem!“ — „Niech żyje król!“ „Nie dopuścimy do abdykacji!“.

Baldwin się broni...

LONDYN, 7.12. (Tel. wł.) Na popołudniowym posiedzeniu Izby gmin premier Baldwin w odpowiedzi na zapytanie majora Attlee oświadczył, iż jest szczęśliwy, że ma sposobność złożenia w imieniu rządu oczekiwanej deklaracji.

Biorąc pod uwagę całokształt zagadnienia rząd żywił gorące pragnienie pozostawienia królowi całkowitej swobody rozważenia decyzji, która dotyczy zarówno jego własnego przyszłego szczęścia, jak i interesów narodu. Równocześnie rząd brytyjski nie może nie zdawać sobie sprawy z tego, iż przedłużanie obecnego stanu niepewności stanowi wielkie niebezpieczeństwo dla interesów narodowych i imperialnych i nikt bardziej od rządu nie przykłada większej wagi do tej strony zagadnienia.

W związku z pewnymi oświadczeniami, jakie padły na temat stosunku pomiędzy rządem a królem premier stwierdza, iż rząd nie dawał królowi żadnych rad w sprawie małżeństwa morganatycznego. Wszystkie rozmowy premiera z królem na ten temat były ściśle osobiste i nie urzędowe. Zagadnienie to podniósł pierwszy nie rząd, ale sam król w rozmowie z Baldwinem już przed kilku tygodniami, gdyż zawiadomił premiera o swym zamiarze poślubienia pani Simpson, jak tylko będzie ona wolna. Myśl ta kiełkowała zatem już od dłuższego czasu w umyśle króla i skoro tylko król poweźmie jakąś decyzję, niewątpliwie zawiadomi o niej swoje rządy we wszystkich swoich krajach i dominiach. Rzeczą tych rządów zatem będzie zajęcie wobec tych zamiarów królewskich stanowiska oraz zawiadomienie króla o powziętej decyzji.

— Nie mogę — mówił Baldwin — zakończyć tego oświadczenia bez wyrażenia uczuć całej Izby, a mianowicie głębokiej i pełnej szacunku sympatii dla króla w tym momencie.

ODDZIAŁY OBRONY NARODOWEJ

Rozporządzenie P. Prezydenta i Min. spraw wojsk.

WARSZAWA, 7.12. (tel. wł.) Dziś ukazało się rozporządzenie P. Prezydenta o Oddziałach Obrony Narodowej.

Rozporządzenie wyjaśnia, że oddziały te będą tworzone w okresie największego nasilenia bezrobocia w okresie zimowym..

Przyjęci do tych oddziałów mogą być młodzież bezrobotna od lat 18 i rezerwiści.

W związku z tym Min. spraw wojskowych wydało rozporządzenie o zaciągu ochotniczym do oddziałów obrony narodowej. Do służby tej mogą być przyjęci członkowie następujących organizacyj: Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, Związek strzelecki, Związek Harcerstwa Polskiego, Związek młodzieży robotniczej męskiej, Tow. gimn. „Sokół“.

Zapisy przyjmowane będą w czasie od 10 do 15 grudnia. Normalna służba rozpocznie się w pierwszych dniach stycznia.

Bliższe informacje uzyskają członkowie w wyżej podanych organizacjach.

Od Red. Zarządzenie P. Prezydenta o oddziałach Obrony Narodowej przyczyni się niewątpliwie do zmniejszenia bezrobocia wśród młodzieży, a poza tym przyniesie jedną korzyść: oddziały te przygotują nowe kadry wyszkolonych obywateli, którzy w razie potrzeby będą mogli oddać swój obowiązek Ojczyźnie w sposób umiejętny.

Min. Pappe—w Pradze

P. Chodacki — w Gdańsku

WARSZAWA, 7.12, tel. wł. P. Prezydent R. P. mianował dotychczasowego Komisarza Generalnego R. P. w Gdańsku dr. Kazimierza Pappe, posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym przy rządzie czechosłowackim.

Jednocześnie P. Prezydent R. P. mianował dotychczasowego charge d'affaires w Pradze p. Mariana Chodackiego Komisarzem Generalnym R. P. w Gdańsku.

Prymas Polski -- ks. kardynał Hlond

przestrzega przed bolszewizmem

Ks. prymas Hlond udzielił wywiadu współpracownikowi wiedeńskiego organu chrześcijańsko - społecznego „Reichspost" na temat pokoju i polityki zagranicznej Polski.

Omówiwszy stosunek Polski do innych państw europejskich i aktualnych obecnie problematów polityki międzynarodowej, podkreślił ks. Prymas bardzo silnie ożywioną akcję Kominternu w Polsce, która zalana jest siecią wrogów uprawiających akcję antypaństwową dla celów wywołania rewolucji bolszewickiej. Agentów tych wysyła Komintern, ochraniając i opłacając sowicie tych podpalaczy.

„Trzecia międzynarodówka nie uznaje pokoju" — powiedział ks. Prymas i wyciągnął z tego stwierdzenia taki wniosek:

— Stwierdzam, że od zlikwidowania agitacji bolszewickiej zależy pokój Europy i świata. Zadaniem chrześcijaństwa jest zwalczanie idei bolszewizmu za pośrednictwem czynników szlachetnych oraz akcyj i to również w dziedzinie sztuki, polityki, jak i literatury oraz gospodarstwa.

Ks. prymas podkreślił dążenie Polski do zgodnych, pokojowych stosunków ze wszystkimi państwami Europy, zaznaczył jednak, że dobrym stosunkom z Pragą stanęło chwilowo na przeszkodzie jej związanie się z Moskwą. Także nasza tradycyjna przyjaźń z Francją wystawiona została na ciężką próbę przez „związanie się Francji z Rosją". Próbę tę przetrzymamy zwycięsko, ale „z Francją sowiecką nie pójdziemy razem".

Bardzo ciekawy ten wywiad świadczy o tym, że zwierzchnik katolickiego Kościoła w Polsce śledzi czujnie obecne ruchy i układ stosunków na międzynarodowej arenie politycznej.

Konferencja panamerykańska w Buenos Aires

Neutralność Ameryki na wypadek wojny

BUENOS AIRES, 7.12. tel wł. Delegacja Stanów Zjednoczonych na konferencji panamerykańskiej w Buenos Aires zaproponowała podpisanie paktu neutralności przez wszystkie narody amerykańskie, w celu zapewnienia pokojowego rozwiązania wszystkich ewentualnych konfliktów, mogących wyniknąć pomiędzy sygnatariuszami układu.

Projekt ten, zawierający 12 artykułów, oparty jest na teorii neutralności Ameryki i przewiduje stworzenie stałej międzyamerykańskiej komisji konsultatywnej, złożonej z ministrów spraw zagranicznych.

Sygnatariusze układu zobowiązują się do załatwiania wszystkich konfliktów o charakterze amerykańskim w drodze bezpośredniej akcji dyplomatycznej, lub przez pośrednictwo komisji i arbitrażu, z wyłączeniem wojny.

P. premier

POWRÓCIŁ Z INSPEKCJI

WARSZAWA, 7.12. P. premier gen. Sławoj Składkowski, który bawił ostatnio na inspekcji województwa tarnopolskiego, powrócił wczoraj do Warszawy i objął urzędowanie.

Dalsza dyskusja

W SEJMIE

WARSZAWA, 7.12. W bieżącym tygodniu, prawdopodobnie w czwartek 10 bm., odbędzie się drugie z kolei w bieżącej sesji parlamentarnej plenarne posiedzenie Senatu.

Posiedzenie to poświęcone będzie dyskusji generalnej nad przemówieniem p. premiera gen. Sławoj Składkowskiego i nad expose p. wicepremiera Kwiatkowskiego, wygłoszonymi ostatnio na inauguracyjnym posiedzeniu Sejmu.

Demonstracje w Madrycie

przeciw rządowi Caballero

PARYŻ, 7.12. (tel. wł.) Specjalny wysłannik Havasa donosi z Talavery że po gwałtownych walkach ostatnich dni, na froncie Madrytu zapanował chwilowy spokój.

Z zeznań jeńców wynika, że wojska czerwone, wskutek olbrzymich strat po niesionych w czasie nieudanych kontrataków na pozycje powstańcze, przeszły zdecydowanie do obrony, zaprzestając swej poprzedniej taktyki.

W Madrycie, wskutek rosnącego stale głodu i nieustannych bombardowań, wykonywanych przez lotnictwo powstańcze, panuje przygnębienie.

SEWILLA, 7.12. Radiostacja powstańcza donosi, że po ataku Basków na odcinku Orduna, powstańcy przeszli do kontrataku i zajęli rowy strzeleckie na przedpolu m. Valmazeda. Przeciwnik stracił 395 zabitych i 300 karabinów.

Na odcinku Aluya i na północ od Burgos trwa strzelanina. Na wschód od Burgos zajęto rowy strzeleckie wojsk rządowych, które straciły 25 zabitych i 300 karabinów.

Atak rządowców na odcinku Mondragon został odparty. Wojska rządowe straciły 28 zabitych. W Samosierra uderzenie powstańców zakończyło się powodzeniem.

8 stycznia otwarcie

UNIWERSYTETU WARSZ.

WARSZAWA, 7.12. (tel. wł.) Jak się dowiadujemy otwarcie Uniwersytetu Warszawskiego ma nastąpić 8 stycznia. Na razie wobec studentów są stosowane rygory, wynikające z zamknięcia uczelni: usunięto np. ze szpitali studentów medycyny, odbywających praktyki; medykom zapowiedziano, że nie mogą oni przychodzić na dyżury w klinikach i szpitalach, do otwarcia uniwersytetu.

Ulgi przy nabywaniu świadectw

przemysł. na rok 1937

Ministerstwo skarbu ogłosiło zarządzenie o ulgach przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1937.

Zarządzenie podzielone jest na 2 części. Pierwsza z nich zawiera ulgi przyznane z urzędu, a więc bez wnoszenia specjalnych podań, część druga mówi o ulgach, jakie przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1937 mogą być przyznane przez izby, względnie przez urzędy skarbowe, na skutek indywidualnych podań płatników.

Ulgi, nadane z urzędu, zezwalają na prowadzenie wielu przedsiębiorstw na podstawie półrocznych świadectw przemysłowych, względnie na podstawie całorocznych świadectw niższej kategorii Spis przedsiębiorstw, uprawnionych z urzędu do powyższych ulg, jest bardzo obszerny. Jak się zdaje, nie wiele jest w ogóle takich przedsiębiorstw, któreby przyznanymi ulgami nie były objęte.

Izby i urzędy skarbowe upoważnione są nadto do przyznawania dalszych ulg na podstawie podań indywidualnych. Podania te mają być wnoszone do właściwych urzędów skarbowych w **terminie do dn. 31 grudnia 1936 roku włącznie.**

Smiertelny wypadek pod Porajem

Przygnieciony wozem został zabity na miejscu

Onegdaj w nocy na drodze Poraj — Masłoński Piec w pow. Zawierciańskim wydarzył się tragiczny wypadek.

W pewnej chwili przewrócił się wóz naładowany odpadkami z papieru, którym jechał w stronę Częstochowy niejaki **Josek Rybnowicz** i jakiś robotnik nieustalonego nazwiska.

W wyniku wypadku robotnik, również żyd, został zabity na miejscu, Rybnowicz odniósł lekkie poranienia.

Po wypadku Rybnowicz umieścił trupa na wozie i odjechał w kierunku Częstochowy.

LUDWIK WEINERT WILTON

PANTERA

37

Uchylił uprzejmie kapelusza na pożegnanie, gdy znów mu się coś przypomniało.

— Mówiliśmy przed chwilą o Jawie. Otóż, szukamy właśnie człowieka, który stamtąd wrócił. Przyjechał mniej więcej przed tygodniem statkiem „Niobe" do Folkestone i natychmiast udał się Londynu. Zamieszkał w hotelu na Berdmondsey. Jeszcze w dzień swego przyjazdu rozpoczął jakieś tajemnicze wypady, a trzeciego wieczora nie wrócił w ogóle. Dyrekcja hotelowa uznała za stosowne dziś zawiadomić policję o tym zniknięciu. W numerze pozostała tylko teczka z drobnostkami, z których nic nie można wywnioskować — Murphy urwał i nacisnął na czoło olbrzymią panamę, a potym ciągnął dalej: — Ciekawe, że ten jegomość zniknął tego samego dnia, kiedy patrol szosowy znalazł w lasku rannego. Nie wykluczone, że tym razem wpadliśmy na właściwy trop. Ten nieznajomy z hotelu może być właśnie owym tajemniczym człowiekiem, który w niewytłumaczony sposób zniknął z lasku.

— Możliwe — potwierdził Rayne swobodnie i spojrzał w przestrzeń spod wpół przymkniętych powiek. Sytuacja stawała się krytyczna, człowiek ze Scotland Yardu wpadł istotnie na właściwy trop.

Ale Murphy miał w kieszeni jeszcze jeden atut. Wyciągnął stamtąd jakiś wygnieciony papierek, rozpostarł go na dłoni i drugą ręką troskliwie wygładził wszystkie załamania.

— A to znaleźliśmy w pozostawionym przezeń w numerze hotelowym pakunku — powiedział. — Nie jest to niestety wiele. Tylko trzy słowa: „Essex Chesterchills, Spittering Farm". Bardzo osobliwe mruknął, potrząsając głową i chowając z powrotem skrawek do kieszeni. I z tego galimatiasu ma sobie człowiek coś wykoncypować!

Z melancholijnym uśmiechem raz jeszcze uchylił kapelusza, a Rayne na wpół przymkniętymi oczyma spoglądał w ślad za nim, aż do chwili, kiedy postać jego zniknęła na zakręcie drogi do Chesterchills.

ROZDZIAŁ XIII.

— Czy masz w związku z dzisiejszym festynem jakieś specjalne życzenia? — zapytał pułkownik i wzrok jego na chwilę oderwał się od prostej jak strzała drogi. Miał wprawdzie daleko poważniejsze troski, ale uporczywe milczenie przyjaciółki zaczynało go już nie pokoić. Była to oznaka nieuchronnie zbliżającej się burzy. Pułkownik nie mógł się jednakże zdecydować na to, aby po prostu zlekceważyć fochy rudowłosej kapryśnicy, był w niej bowiem zakochany, niczym sentymentalny kocur. Z tego właśnie powodu próbował wszelkimi możliwymi sposobami odwrócić grożącą od dwudziestu czterech godzin katastrofę. Lecz panna Ormond najzupełniej nie reagowała na jego zabiegi. Bezgraniczne oburzenie gwiazdy teatru „Parisiana" datowało się od tego momentu, kiedy Rowcliffe wrócił z pogoni za Grace Wingrowe, wyraźnie podniecony i zadyszany, nie przywlókłszy zbrodniarki za włosy.

Ujrzawszy go, panna Ormond stłumiła wybuch płaczu i zaczęła wołać:

— Gdzie ona? Złapał ją pan? Obił? Kazał pan policji zaaresztować?

Na wszystkie te pytania pułkownik odpowiedział pełnym zmieszania wzruszeniem ramion i musiał co prędzej uciekać przed pięściami rozwścieczonej przyjaciółki.

— I pan ma być pułkownikiem? — wołała syczącym głosem. — Pan jest tchórzem, mamelukiem, żółtą małpą...

(C. d. n.)

Jakie są najpilniejsze potrzeby szkolnictwa powszechnego

Zainteresowanie, jakim przez pewien czas opinia darzyła sprawy szkolnictwa powszechnego, zdaje się ostatnio słabnąć. Również i prasa wszelkich odcieni rozpisywała się obficie na ten temat dopóki podawanie liczby dzieci pozbawionych szkoły posiadało znamiona sensacji. Z chwilą jednak, gdy katastrofa powszechnego nauczania stała się notorycznie znaną, przestano się nią zajmować.

Nie znaczy to oczywiście, aby sytuacja na tym ważnym odcinku życia społecznego poprawiła się. Stan szkolnictwa powszechnego nadal budzić musi najżywszą troskę i niepokój w każdym, kto nie pragnie panowania w Polsce analfabetyzmu i ciemnoty.

W roku szkolnym 1934-35 z liczby 5328000 dzieci potrzebujących powszechnego nauczania było 594.000 nie zapisanych do szkół, a pośród zapisanych — około 370.000 faktycznie nie uczęszczało do szkół, podnosząc liczbę nie uczących się do 960.000. **Okrągło licząc, mamy więc około miliona dzieci poza szkołą co oznacza milion przyszłych analfabetów.** A iluż z tych, co chodzą do szkoły, wpadnie w powrotny analfabetyzm, opuściwszy szkołę po czterech albo pięciu latach nauki? Wypadki takie są częste — około 7-8% uczniów rozpoczyna naukę z opóźnieniem rocznym lub dwuletnim, około 15—20% przestaje uczęszczać do szkoły o rok lub dwa lata za wcześnie.

Poszukując przyczyny tych — wysoce ujemnych — zjawisk, wskazać można na rozmaite czynniki, jak niedocenianie przez rodziców — zwłaszcza w bardziej zacofanych kulturalnie okolicach kraju — znaczenia nauki szkolnej, jak zatrudnianie dzieci pracą w gospodarstwie domowym, rolnym, a nawet pracą zarobkową. Ale przyczyną najważniejszą i decydującą jest niewątpliwie **brak dostatecznej ilości szkół i złe warunki pracy w szkołach istniejących.**

Mamy za mało izb lekcyjnych — za mało nauczycieli, i to nie tylko w stosunku do liczby dzieci, jaka powinna być objęta nauczaniem, ale w stosunku do liczby uczących się. W ostatnich latach wprawdzie, pod naporem olbrzymiej liczby dzieci potrzebujących powszechnego nauczania, publiczne szkoły powszechne zdołały wchłonąć kilkaset tysięcy nowych uczniów, stało się to jednak kosztem znacznego pogorszenia warunków pracy szkolnictwa.

W roku szkolnym 1930-31 przypadało przeciętnie na 1 izbę lekcyjną 60 uczniów, na 1 nauczyciela — 51 uczniów. W 1934-35 w jednej izbie musiało się pomieścić 67 dzieci, 1 nauczyciel uczyć musiał 63 uczniów. Szczególnie niepomyślnie kształtują się pod tym względem stosunki w szkołach wiejskich, nisko zorganizowanych: w szkołach o 1 nauczycielu przypada na izbę 73 uczniów, na 1 nauczyciela—74 uczniów, a nie rzadkie są wypadki, że jeden nauczyciel uczy 100 i więcej uczniów. Cyfry te należą do najwyższych w Europie — w takich Włoszech np., które nie mogą się bynajmniej szczycić szczególnie kwitnącym stanem szkolnictwa, przeciętne obciążenie nauczyciela wynosi 45 uczniów.

Trudno wymagać, by szkolnictwo pracujące w takich warunkach wypełniało należycie swoje zadanie. Nauczyciel przepracowany, przemęczony, nie jest w stanie poświęcić każdemu dziecku tyle uwagi, ile potrzeba dla zapewnienia zadowalających postępów w nauce. Od dzieci też trudno żądać należytego skupienia i uwagi na lekcjach. Poziom nauki szkolnej siłą konieczności — bez względu na najlepsze nieraz chęci nauczyciela i uczniów — musi się obniżać.

Przepełnienie izb lekcyjnych i przeciążenie nauczycieli — to najważniejsze, podstawowe niedomaganie naszego szkolnictwa powszechnego i zarazem — źródło wszelkich innych braków i niedociągnięć w pracy tego szkolnictwa. Niepodobna też wyobrazić sobie rzeczywistego podniesienia poziomu szkolnictwa, rzeczywistego — a nie tylko papierowego — zmniejszenia niezmiernie wysokiej obecnie liczby drugorocznych, rzeczywistej poprawy wskaźnika realizacji nauczania powszechnego — dopóki te dwa podstawowe niedomagania nie zostaną usunięte.

Zadanie to duże! — **Dla objęcia zaś szkołą wszystkich dzieci potrzebujących nauczania powszechnego trzeba by nowych izb 36—38 tysięcy, nauczycieli — przeszło 30 tysięcy więcej niż obecnie.** Wymagać to będzie znacznych środków finansowych — ale tu przed kosztami cofać się nie wolno: Wszystkie półśrodki i ćwierćśrodki, jakie można tu było zastosować, zostały już dawno wyczerpane — dziś konieczne są roztrzygnięcia radykalne. Jeśli takie rozstrzygnięcia w najbliższym czasie nie nastąpią, **staniemy przed groźbą całkowitego upadku szkolnictwa powszechnego.**

SOWIETY PROTESTUJĄ...

przeciwko wysyłaniu ochotników do Hiszpanii

Rząd sowiecki wystosował do komitetu nieinterwencji nową notę, w której domaga się podjęcia bezzwłocznie akcji, aby położyć kres napływowi ochotników wojskowych do Hiszpanii wobec niedawnego wylądowania kilku tysięcy ochotników niemieckich w Kadyksie i innych portach.

Nota sowiecka, która doręczona została przez ambasadora Majskiego przewodniczącemu komitetu, lordowi Plymouthowi, zawiera 4 żądania rządu sowieckiego: aby pakt nieinterwencji został rozszerzony na sprawę wysyłania ochotników do Hiszpanii, aby 27 państw, które przystąpiły do paktu nieinterwencji, zobowiązało się nie dopuścić do wyjazdu oraz tranzytu przez ich terytorium ochotników, udających się do Hiszpanii, aby komitet zwrócił się natychmiast do wspomnianych 27 rządów celem uzyskania ich zgody na powyższe dwa żądania i aby obserwatorzy komitetu otrzymali dodatkową funkcję kontroli wypełniania embargo na transport ochotników.

Spodziewane jest, że podkomitet nieinterwencji rozparywać będzie notę sowiecką na swym posiedzeniu w poniedziałek.

Do powyższej wiadomości dodać należy następującą uwagę: widocznie Sowiety wysłały do Hiszpanii dostateczną — według swego mniemania — liczbę ochotników, którzy zdołają przyczynić się do zwycięstwa anarcho-komuny. Chcieli by jednocześnie uniemożliwić dopływ posiłków dla wojsk narodowych gen. Franco.

Holandii grozi niebezpieczeństwo

ze strony imperialistycznych Niemiec

Generał Alting van Geusau, obecny komendant holenderskiej szkoły wojennej, wygłosił w Utrechcie odczyt na temat obecnej sytuacji strategicznej Holandii. Zdaniem generała nadzieje utrzymania neutralności Holandii w razie wojny były większe i bardziej usprawiedliwione w 1914 r. niż obecnie. Poza tym miała Holandia w 1914 r. dobrą armię. Teraz dużo się zmieniło. Francja otoczyła się nieprzebytym pancerzem linii obronnej Maginot'a, która sięga aż do Leodium w Belgii, z drugiej zaś strony Niemcy pracują nad stworzeniem takiej samej linii obronnej u siebie nad granicą francuską.

W ten sposób obie granice, francuska i niemiecka, są zabezpieczone przed nagłym najazdem i groźbą przełamania. Ale z tej racji właśnie wyrosła **możliwość najazdu na Holandię w celu obejścia linij obronnych od skrzydła.**

Prócz tego grozi lądom holenderskim niebezpieczeństwo ataku ze strony Japonii, która poszukuje źródeł nafty, znajdującej się w obfitości na wyspach Sundajskich.

Wedle doniesień prasy angielskiej w japońsko - niemieckim układzie znajduje się tajne porozumienie, które przewiduje podział Indii Holenderskich pomiędzy Niemcy i Japonie.

Na podstawie tego porozumienia Japonia miałaby zabrać Borneo i Cele-

Wobec tego, że metoda przemocy zastosowana przez Mussoliniego wobec bes a Niemcy — Sumatrę i Jawę.

Abisynii święci tryumf, jest rzeczą możliwą, że Niemcy z pomocą Japonii pokuszą się o zdobycie kolonii tą samą drogą.

Chcemy króla Edwarda

Brzemienny w następstwa konflikt dobiega kresu

Zapowiadane na dzień wczorajszy ogłoszenie decyzji królewskiej w dramatycznym konflikcie pomiędzy obowiązkami monarchy potężnego imperium brytyjskiego i głosem serca przecież już nie młodego Edwarda VIII — w chwili gdy piszemy te słowa — nie nastąpiło.

Przez całą niedzielę i wczorajszy dzień trwały bezustanne konferencje, narady i posiedzenia gabinetu angielskiego. Uczestniczyli w nich poza członkami rządu, król, królowa-wdowa Mary, prymas Anglii, arcybiskup Canterbury i syndyk księstwa Kornwalii Monektion, będący niejako plenipotentem w sprawach majątkowych króla Edwarda.

Jakkolwiek wszystkie rozmowy osłonięte są najściślejszą tajemnicą, to jednak z dotychczas czynionych przygotowań **wnioskować należy, że Edward VIII nie wyrzeknie się p. Simpson i poświeci dla niej koronę królestwa W. Brytanii i cesarstwa indyjskiego.**

Jeden z dzienników londyńskich w wydaniu nadzwyczajnym doniósł, że król zadecydował już o swej abdykacji nie chcąc rezygnować z postanowionego małżeństwa z p. Simpson, jak również i dlatego, by uniknąć groźnego konfliktu dla całego imperium na wypadek, gdyby inny rząd na miejsce rządu p. Baldwina nie mógłby być utworzony.

Według niepotwierdzonych dotąd wiadomości zanim ogłoszone zotanie postanowienie królewskie, Edward VIII — jak to już donosiliśmy wczoraj — uda się samolotem na Riwierę francuską do Cannes, gdzie obecnie przebywa p. Simpson. Istnieje również możliwość, że król Edward będzie chciał **znajdować się po za granicami kraju w chwili, gdy jego abdykacja zostanie** urzędowo ogłoszona.

W godzinach przed południowych dnia wczorajszego kursowały w Londynie pogłoski, że **termin opublikowania decyzji ostatecznych przesunięty być może zostanie do jutro t.j. środy.**

Bohaterka dramatu p. Simpson, której nie udało się ukryć przed dziennikarzami kierunku swej podróży przebywa — jak to wyżej wspomnieliśmy — w Cannes u swych przyjaciół.

Willa w której zamieszkuje otoczona jest przez detektywów angielskich i francuskich oraz przez funkcjonariuszy policji.

Willa oblegana jest bez przerwy przez tłumy reporterów i fotografów.

Król Edward, który przeżywa ciężki konflikt duchowy **spotyka się z licznymi dowodami sympatii ze strony poddanych.** Na ulicach Londynu odbywały demonstracyjne pochody podczas których niesiono transparenty z napisami „Zostawcie naszego króla w spokoju" oraz **„Chcemy króla Edwarda".**

Z DNIA

O PORZĄDEK MORALNY I KARNOŚĆ W SZKOLE

W „Kurierze warsz." prof. Zygmunt Łempicki zamieścił artykuł pt. „O karność w szkole". Czytamy w nim między innymi:

„W Polsce dyskutowano przed kilku laty bardzo żywo na temat t. zw. wychowania państwowego, które ujmowano dosyć jednostronnie i które budziło bardzo daleko idące zastrzeżenia. Wydawałoby się jednak przynajmniej, że postawą tak rozumianego wychowania państwowego powinienby być nie pusty nieraz werbalizm, powtarzanie pewnych zdań i frazesów, ale wyrabianie charakterów przez wytworzenie w młodzieży posłuchu dla władz i wpojenie w niej zasad właściwego używania wolności.

Ci, którzy wówczas z wielką gorliwością propagowali hasła jednostronnie pojętego wychowania państwowego, o tym prawie zapomnieli. A jednak dzieje naszej tradycji narodowej powinnyby ich chyba były pouczyć że zagadnienie wolności i postulat karności muszą stanowić podstawy wszelkiego wychowania obywatelstwa polskiego.

Propagowaniu hasła wychowania państwowego towarzyszył brak dostatecznej dbałości o wytworzenie karności w szkole i o utrzymanie odpowiedniego poziomu kultury wśród młodzieży.

Dziś z tego powodu odzywają się alarmy nawet ze strony przedstwicieli władz szkolnych.

Następstwem tego jest brak poszanowania dla starszych, dla nauczycieli.

Winę za to — zdaniem prof. Łempickiego — ponosi nie nauczycielstwo i szkoła, lecz system.

Jaki jest sposób naprawy?

„Szkoła musi być w posiadaniu właściwych środków egzekutywy — odpowiada prof. Łempicki — Nauczyciel, względnie kierownik szkoły musi wiedzieć czego się ma trzymać Nie powinien się obawiać, iż, jeśli przestrzega karności w szkole, może być zdezawuowany w każdej chwili przez władze szkolne.

W tej sytuacji radzi sobie nieraz nauczyciel w ten sposób, iż za nieodpowiednie sprawowanie się ucznia, obniża mu stopień z przedmiotu. Jest to niewątpliwie niewłaściwe. Wszystko wskazuje, że zagadnienie porządku moralnego i karności w szkole wymaga dziś bardzo gruntownego przemyślenia i zajęcia wyraźnego stanowiska przez władze szkolne".

Litwa szuka KONTAKTU Z POLSKĄ?

Ostatnio przebywał w Warszawie jeden z wybitniejszych działaczy litewskich Iczas. O celu i przebiegu jego bytności panuje całkowite milczenie.

Iczas powrócił do Kowna, gdzie został przyjęty przez ministra spraw zagranicznych Lozorajtisa oraz premiera Tubalisa.

Podóż Iczasa do Warszawy oraz wra

Podróż Iczasa do Warszawy oraz konferencje z członkami rządu litewskiego, wywołały w Kownie wielkie wrażenie.

POD ŚWIATŁO

Z tym trzeba walczyć

Akcja zimowej pomocy bezrobotnym zatacza coraz szersze kręgi, obejmując właściwie wszystkich. Było by to zjawisko nader sympatyczne, gdyby nie pewne „cienie“ na tym słońcu ofiarności publicznej. Cieniami tymi są przejawy przerażającego biurokratyzmu. Komitety lokalne, powiatowe, wojewódzkie zasypywane są setkami okólników, kwestionariuszy, instrukcyj, formularzy.

Gdy na jednym z posiedzeń komitetu zimowej pomocy bezrobotnym w Sosnowcu pokazano ten olbrzymi stos „bibuły“ przerażenie ogarnęło zebranych. Nie z tego powodu, że powinni zbadać treść tej bibuły, ale z tego powodu, iż zrozumieli trudność przerobienia tej „bibuły“ na chleb dla bezrobotnych, iż ujrzeli perspektywę biura z licznymi urzędnikami, którzyby nic innego nie robili, tylko wypełniali kwestionariusze, formularze, zapełniali kolumnami cyfr wykazy, a kolumny bezrobotnych oczekiwałyby na jakiś rezultat pomocy.

W usposobieniu naszym narodowym leży jakaś właściwość komplikowania najprostszych spraw. Zamiast do rozwiązania problemu podchodzić w sposób prosty, zrozumiały, staramy się sytuację gmatwać, zaciemniać, utrudniać.

Zbiórki uliczne odbywały się dotychczas w sposób całkiem zwyczajny. Obecnie, gdyby się chciało respektować zalecenia „centrali“ należało by zaangażować cały sztab urzędników. Wydawało się dawniej żywność i odzież kilku tysiącom ludzi w sposób najzupełniej zadowalniający. Obecnie, stosując wszystkie zalecenia i przepisy należało by zorganizować ogromne biuro, które nie wiadomo, czy wykonało by pracę do wiosny. A oczekujący pomocy musieliby... oczekiwać do wiosny.

Przykład komplikowania, biurokratyzowania życia w związku z akcją zimowej pomocy bezrobotnym nie jest odosobniony. Spotykamy się z nim w życiu niemal na każdym kroku. Dlaczego? — nie wiadomo. Widocznie jest to cecha naszego charakteru, którą utożsamiać można by... z brakiem wzajemnego zaufania. Drobiazgowe przepisy, konieczność spisywania protokułów, regulaminy dowodzą, iż autorowie tych zarządzeń nie mają zaufania do tych, którym powierzono wykonanie poruczonego zadania. Nie wierzą ludziom, że mogą porządnie i bezinteresownie pracować, podejrzliwym wzrokiem spoglądają na każdego, w każdym upatrując siedlisko nieuczciwości... Z tego rodzi się niezdrowa atmosfera, z tego rośnie biurokratyzm, to hamuje energię działania.

To trzeba zwalczyć. Jak?... Przez odszukanie w nas samych, do siebie zaufania.

(as).

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

8 Wtorek	Dziś Niepok. P. NMP. Jutro Lkeoadii, Walerii Wschód słońca 7 m. 28. Zachód „ 15 m. 42.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Barbara Radziwiłłówna“.
PAŁACE: „Syn admirała“.

—oOo—

Odczyt ks. Trzeciaka
W SOSNOWCU

Jak nas informują, zarząd Związku Polskiego w Sosnowcu, dnia 15 bm. o godz. 20 w Domu katolickim ks. dr. Trzeciak, b. profesor Akademii Duchownej w Petersburgu, wielki znawca Talmudu i ksiąg hebrajskich — wygłosi odczyt o światowej polityce żydów.

Aktualny temat oraz wyrobiona opinia Prelegenta — skupią zapewne szerokie sfery społeczeństwa polskiego.

—xx—

Obchód św. Barbary
NA KOLONII PIASKI

W dniu św. Barbary odbyła się wieczornica górnicza zorganizowana staraniem T-wa „Sokół“. Program rozpoczęto pieśnią „Górniczy stan“ w wykonaniu chóru mieszanego po czym inż. Jan Mirosław wygłosił przemówienie na temat Święta Górniczego. W dalszym ciągu chór odśpiewał kilka piosenek górniczych.

W drugiej części wieczornicy zespół sceniczny Twa „Sokół“ odegrał dwie sztuki sceniczne: „Sen górnika“ i „Szkoda wąsów“. Licznie zebrana publiczność z przedstawicielami zarządu Twa „Czeladź“ swoim szczerym zadowoleniem nagrodziła wysiłki wykonawców.

Dochód z wieczornicy przekazano na pomoc dla bezrobotnych miejscowemu komitetowi.

—oOo—

× ZEBRANIE DYSKUSYJNE. Zarząd Związku pracy obywatelskiej kobiet, oddział w Sosnowcu zawiadamia swe członkinie, że w dniu 9 bm. o godz. 19 w gmachu Ratusza odbędzie się „Zebranie dyskusyjne“ na którym p. dr. M. Czarnecka mówić będzie o „Dysproporcjach“ Kwiatkowskiego

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 8 bm. o godz. 16.30 po raz ostatni na ogólne żądanie publiczności przebojowa komedia W. Fodora pt. „MATURA“ z pp. Arciszewską, Gołaszewską, Kochanowiczem i Krotkem na czele całego zespołu.

Wieczorem o godz. 20.30 sensacyjna komedia W. Wernera pt. „LUDZIE NA KRZE“, która wzbudziła ogromne zainteresowanie wśród naszej publiczności; w rolach głównych występują pp. Arciszewska, Amusiakówna, Jasnorzewska, Cornobis, Gołaszewski, Kostrzyński, Krotke i inni.

Bilety do nabycia w kasie teatru od 11 do 13 i od 15. Telefon kasy 61203.

—oOo—

Pomoc dla dzieci
W SZKOLE POWSZ. NR. 19.

W szkole powsz. nr. 19 w Sosnowcu nauczycielstwo z kierownikiem p. Tylmanem oraz koło opieki rodzicielskiej z pp.: nacz. Gałuchowskim i chorążym Wilkiem prowadzą od dłuższego czasu wydatną akcję pomocy biednej dziatwie szkolnej.

Niedawno urządzono zabawę taneczną, która dała 500 zł. zysku. Za pieniądze te zakupiono obuwie, ciepłą bieliznę pończochy i in., którymi obdarowano najbiedniejsze dzieci.

W ub. sobotę urządzono na ten sam cel podwieczorek, a na przyszłość są zamierzone dalsze podobne imprezy.

—oOo—

× AKADEMIA NA POGONI. Katolickie Stowarzyszenie młodzieży żeńskiej w Pogoni, z racji 8 rocznicy poświęcenia sztandaru urządza dzisiaj o godz. 6 wieczorem w sali szkoły powszechnej nr. 7 przy ul. żytniej uroczysta akademię z bardzo urozmaiconym programem.

TO i OWO

Lis filantrop
(Z BAJEK KRYŁOWA)

Strzelec zastrzelił ptaszka. Ot, tak, dla
igraszek.
Lecz tragedii nie koniec. Osierocił ptaszek
drobnych piskląt gromadkę. Cóż się z nimi
stanie?...
Czy pomyśli kto o nich?... Smutne to pytanie
zadawał sobie tylko pewien zacny Lis.
Strasznie się gryzł.
Usiadł pod drzewem tuż i żółte ślepia
w nieszczęśliwe gniazdo wlepia.
— O ptaki, samoluby! — zaskomlał żałośnie—
jak by nic się nie stało, latają, świergolą,
ale nikt się nie przejmie nieszczęśliwych dolą,
nie pomyśli, jak toto wyżyje, wyrośnie?...
A było by nie trudno wszak im przyjść
z pomocą
Kosztem ofiary niewielkiej.
Bo przecież chodzi tu o co...
O bagatelki.
Ty, Kukułko, na przykład, linijesz w tej porze.
Dałabyś kilka piórek sierotkom na łoże.
Skowronek śpiewa, śpiewa, coraz wyżej leci...
Wziąłby lepiej, poszukał ziarnek chociaż kilka
(toć to chwilka)
i poczęstował dzieci.
Twoje, Ziębo, pisklęta już podrosły nieco,
lada dzień z gniazda wylecą...
Mogłabyś zająć się trochę
i sierotom zastąpić chociażby macochę.
Albo Jaskółka... Tyle much łowi.
Cóż jej stanowi
kilka ich złożyć w ofierze?
Ty, Słowiku, na koniec, którego śpiew słodki
tak wszystkich za serce bierze,
mógłbyś kołysankami ululać sierotki.
Więcej serca, o! Ptaszki, więcej...
Tu Lis przerwie.
Bo kres położył krasomówczej werwie
piskląt rozpaczliwy gwar.
Z gniazdka wypadły. Lis przerwał kazanie,
rzucił się na nie
i zżarł.

Za ów postępek lisa tego pono
potępiono.
Niesłusznie. Ptaszyny maleńkie
Zjadł filantrop z litości, by skrócić ich mękę.
Bo wobec egoizmu ptasiego narodu
Musiałyby zginąć z głodu.

BENEDYKT HERTZ.

Wyniki konkursu
ORKIESTR ULICZNYCH

W niedzielę w sali klubu na Saturnie w Czeladzi odbyły się popisy zespołów muzyki ulicznej, zorganizowane przez PCK. Najlepiej grające zespoły otrzymały nagrody.

Pierwszą nagrodę 20 zł. otrzymał zespół „Strój“ pod kierownictwem Sokoła; drugą nagrodę zł. 15 otrzymał zespół „Szparniaków“; trzecią w kwocie zł. 10 zespół „Lutnia“ pod kierunkiem p. Banika. Dwie nagrody pocieszenia otrzymały zespoły: „Hanka“ pod kierunkiem p. Gajosa i „Wiwi“ pod kierunkiem p. Kowalskiego.

Impreza ta miała bardzo wielkie powodzenie.

—oOo—

× AKADEMIA NA SATURNIE. Dn. 13 bm. staraniem Sodalicji Mariańskiej matek w Czeladzi zostanie urządzona akademia ku czci Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej w klubie na Saturnie o godz. 6 wiecz.

Z życia Koła młodzieży
PRACOWNICZEJ PRZY ODDZIALE PZZPP. i H. Rz. P.

Ruchliwe koło młodzieży pracowniczej przy oddziale PZZPP. i H. w Sosnowcu w okręgu którego zainteresowań znajdują się wszelkie zagadnienia gospodarcze i społeczne, urządziło w niedzielę, dnia 6 bm. „Dzień Spółdzielczości" w Kole. W tym celu zarząd Koła zaprosił prezesa Okręgowej Rady spółdzielczej w Będzinie p. inż. Berbeckiego, który w dłuższym rzeczowym i wyczerpującym referacie przedstawił zebranym zasady spółdzielczości, zyskując sobie tym zasłużony aplauz. Następnie kierownik referatu samopomocowego Koła p. Witold Pieterwas wygłosił treściwą i interesującą prelekcję pt. „Zasady pracy spółdzielczej".

Zarząd koła młodzieży pracowniczej podaje do wiadomości członków i Koła Związku, że z dniem 3 grudnia uruchomiony został bezpłatny kurs korespondencji polskiej. Lekcje odbywają się w poniedziałki o godz. 19 i czwartki o godzinie 20.

W czwartek dnia 10 bm. staraniem sekcji imprez Koła odbędzie się koleżeński wieczór klubowy. W programie humor i satyra. Wykonawcami będą członkowie Koła. Utwory własne.

Staraniem sekcji kulturalno-oświatowej Koła w piątek dnia 11 bm. o godz. 19 wygłoszone zostaną dwie prelekcje na temat: „Gdynia" i referat dyskusyjny pt. „Państwo".

Uprasza się o punktualne i liczne przybycie członków Koła i Związku.

—o0o—

Z „Tygodnia Miłosierdzia"
W STARYM SIELCU

Stow. pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Starym Sielcu urządziło w ub. miesiącu „Tydzień miłosierdzia". Tydzień rozpoczęła uroczysta Msza św. z okolicznościowym kazaniem wygłoszonym przez ks. Wł. Macha, dyrektora Stowarzyszenia.

W okresie Tygodnia urządzono sprzedaż znaczka świec i chorągiewek żałobnych przy kościele i na cmentarzu, oraz zbiórkę odzieży i darów po domach.

Dochód z „Tygodnia miłosierdzia" był następujący: zebrano na listy zł. 268,48; urzędnicy kop. hr. Renard jako pozostałość z wi..ńca zł. 6.50; ze sprzedaży znaczka zł. 153,65; ze sprzedaży świec zł. 15.00, ze sprzedaży chorągiewek zł. 37.40. Czysty dochód w gotówce zł. 481 03.

Ponadto zebrano w naturze różnej garderoby męskiej 38 szt., damskiej 64 dziecinnej 140, bielizny męskiej damskiej i dziecinnej 205 szt. obuwia, śniegowcy i kaloszy 56 par, z żywności: 9 kg. mąki, 4 kg. cukru, 6 kg. kaszy, 2 kg. ryżu, 4 kg. grochu, 10 kaw. mydła, 12 paczek kawy, 8 cykorii, 2 i pół kg. kiełbasy, 10 sztuk bułek i 15 główek kapusty.

Zebranymi przedmiotami obdarzono 42 rodziny. Z zebranej gotówki postanowiono zakupić kilka par obuwia, pończoch i swetrów, jak również będą ubogim rozdane porcje świąteczne na nadchodzące święta Bożego Narodzenia.

Za okazaną pomoc dla najbiedniejszych w parafii wszystkim ofiarodawcom serdeczne podziękowanie składa Zarząd.

—o0o—

X „ŻYWE KAMIENIE MÓWIĄ" Odczyt pod powyższym tyt. o twórczości literackiej wielkiego pisarza polskiego Wacława Bereata, twórcy „Żywych kamieni" „Oziminy" i wielu innych powieści wygłosi w Lektorium powszechnym w Sosnowcu prof. Bolesław Nytko. Odczyt odbędzie się w Domu społecznym przy ul. Żytniej 10 na Pogoni w środę dnia 9 bm. Początek punktualnie o godz. 7 wiecz. Wstęp dla starszych i młodzieży wolny.

X **BADANIA LEKARSKIE EMIGRANTÓW.** Syndykat Emigracyjny przestrzega wychodźców, którzy przy pierwszym badaniu lekarskim w oddziale Syndykatu odrzuceni byli jako chorzy, aby nie przyjeżdżali do Warszawy w nadziei uzyskania zezwolenia na wyjazd. W tego rodzaju wypadkach emigrant ponosi wszystkie koszty podróży, a ponadto bardzo często choroba, która mogłaby być na miejscu wyleczona bez większych kosztów, wymaga po podróży długiego leczenia w szpitalu. Oczywiście emigrant, który wbrew opinii lekarza od działu Syndykatu Emigracyjnego przyjechał samowolnie, musi sam ponosić koszty leczenia.

Akcja zimowej pomocy bezrobot.
w pow. Będzińskim

W ub. niedzielę odbyła się na terenie Będzina pieniężna zbiórka uliczna na rzecz zimowej pomocy bezrobotnym, która w rezultacie przyniosła kwotę **403 zł. 75 gr.**

Prezydium podsekcji zbiórki ulicznej miejskiego Komitetu zimowej pomocy bezrobotnym w Będzinie w imieniu potrzebujących pomocy zimowej, składa tą drogą gorące podziękowanie społeczeństwu będzińskiemu za jego ofiarność, dowództwu 23 pal. i ochotniczej straży pożarnej za bezinteresowne użyczenie orkiestr, które koncertowały w czasie zbiórki na placu 3 Maja oraz tym nielicznym związkom i organizacjom społecznym, które delegowały swych członków do powyższej akcji.

Polskie Zakłady przemysłu cynkowego w Będzinie złożyły na rzecz pomocy zimowej bezrobotnym, w komitecie miejskim w Będzinie: 5000 zł. od firmy; robotnicy ofiarowali jedną dniówkę, która dała łącznie 1560.50 zł., dyrekcja i urzędnicy z tytułu opodatkowania poborów 1.592.90 zł., razem zł. 8.153.40

W ub. niedzielę odbyła się również w Sosnowcu zbiórka na pomoc zimową bezrobotnym. Wczoraj w dalszym ciągu zbiórki pp. wiceprezydent Almstaedt, oraz naczelnik Deńca kwestowali na ulicy Modrzejowskiej, przy czym zebrali do puszki **278 zł.**

POLICJA NA GWIAZDKĘ BEZROBOTNYM

Niezależnie od akcji lokalnych komitetów niesienia pomocy bezrobotnym i udziału policji w pracach tych komitetów, policja powiatu Będzińskiego przystępuje do zorganizowania specjalnej akcji gwiazdkowej, na którą złożą się imprezy i zbiórki, przy czym jako najbardziej efektowny moment projektowany jest tak zwany propagandowy marsz.

Jednym ze sposobów zbiórki między innymi będzie jazda konna dla dzieci za drobną opłatą; czas i miejce jazdy tej będą podane w terminie późniejszym.

Imprezy te odbędą się w okresie 10-dniowym od 14 do 23 bm.

Mieli szczęście...
Dwaj pijani wpadli pod samochód

Dwaj mieszkańcy Sosnowca Roman Gajewski (Wielka 14) i Czesław Pałys (Wielka 27) w ub. niedzielę wieczorem odwiedzili jednego ze swych przyjaciół, u którego **wypili sporo wódki.**

Około godz. 2 w nocy obaj przyjaciele w stanie mocno nietrzeźwym wracali do domu. Ponieważ chodnik okazał się za wąski, panowie Gajewski i Pałys postanowili dla wygody iść jezdnią ulicy Będzińskiej.

Spacer ten omal nie skończył się bardzo tragicznie dla obu „zawianych". Mianowicie Gajewski i Pałys zostali **potrąceni przez auto osobowe,** prowadzone przez szofera Wiktora Molla z Sosnowca (Sielecka 5). Gajewski wyszedł z wypadku gorzej, bowiem został uderzony **błotnikiem w głowę,** doznając obrażeń; natomiast Pałys odrzucony na bok upadł na jezdnię, nie **odnosząc jednak żadnych obrażeń.**

Gajewski został przewieziony na kuracje do szpitala Ubezpieczalni społecznej.

W przyszłości prawdopodobnie panowie Gajewski i Pałys będą unikać nocnych spacerów środkiem jezdni.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

8 lat więzienia za zabójstwo

W Bzowie (pow. Zawierciański) urządzona została przez młodzież wiejską zabawa taneczna. Około północy na zabawę tę wtargnęło kilku nieproszonych gości, a m. in. 21-letni Adam Musiałek (Złośnice, pow. Zawierciański) który będąc podchmielony, jął zaczepiać tancerki. Z tego powodu doszło między nim a Stefanem Świerczyńskim do bójki, w czasie której Musiałek dobył spod marynarki bagnet i pchnął go nim w serce. Świerczyński zmarł na miejscu, zbrodniarzem zaś zajęła się policja.

Wczoraj Musiałek stanął przed Sądem okręgowym w Sosnowcu i skazany został na 8 lat więzienia. Po wyroku odwieziono go do więzienia. (o).

Za podrabianie 10-złotówek

Od dłuższego czasu na terenie pow. Będzińskiego zaczęły pojawiać się falsyfikaty 10-złotowe. Po dłuższej obserwacji policji udało się odnaleźć prymitywnie urządzoną fabryczkę fałszywych pieniędzy, mieszczącą się w mieszkaniu Władysława Sobańskiego z Sarnowa. W czasie rewizji znaleziono poza tym u niego formy gipsowe oraz kilkanaście gotowych, lecz nieudolnie „odlanych" falsyfikatów.

Sprawa ta znalazła się wczoraj na wokandzie Sądu okręgowego w Sosnowcu. Sobańskiego sąd skazał na 3 lata więzienia, z pozbawieniem praw na 5 lat oraz 400 złotych grzywny. (o).

Pierwszeństwo zaspokojenia
PODATKU MAJĄTKOWEGO

Jak wiadomo, w myśl ustawy o podatku majątkowym, podatek majątkowy korzysta z pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego i nieruchomego płatnika przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi.

Ostatnio Sąd Najwyższy w wyroku Izby Cywilnej z 4 maja 1934 r. C. II — 456-34 orzekł, że z pierwszeństwa zaspokojenia korzysta zatem nie ta część podatku, która przypada od danej ruchomości lub nieruchomości, lecz cała należność podatkowa, do której uiszczenia płatnik jest obowiązany. Obliczenie wysokości podatku majątkowego od poszczególnych przedmiotów majątkowych jest w myśl art. 5 i 9 powyższej ustawy niedopuszczalne.

Każdy przedmiot majątkowy płatnika jest obciążony w myśl art. 57 ustawy o podatku majątkowym pierwszeństwem zaspokojenia dla całej sumy podatku majątkowego.

X **„ŚW. MIKOŁAJ W SZKOLE Nr. 5 W BĘDZINIE".** Dnia 6 bm. członkowie Koła młodzieży PCK. przy gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Będzinie, ze swym przewodniczącym p. Władysławem Pyzikowskim na czele, pod opieką p. prof. Kazimiery Nowickiej przybyli do szkoły koszelewskiej i ofiarowali biednym dzieciom odzież zebraną w gimnazjum przez uczniów. Dziatwa została obdarowana łakociami przez uroczego aniołka w osobie p. Halinki Gocówny ucz. gimnazjum. Za obywatelski czyn w imieniu dzieci i opieki szkolnej składa ofiarodawcom podziękowanie Kierownictwo szkoły.

Czarna kawa na porost włosów
Przygodny oszust w roli agenta i skarbowca

W niezwykły sposób wykorzystywał naiwność ludzką młody jeszcze, lecz wielce obiecujący, **25-letni Henryk Patoła,** zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Podjazdowej 4 (Milowice).

Patoła, chcąc łatwo dojść do majątku „wynalazł" **cudowny środek na porost włosów,** usuwanie reumatyzmu i innych dolegliwości. Lekiem owym była **mocno rozcieńczona czarna kawa z** przymieszką jakichś nieszkodliwych kropli.

Spreparowawszy większą ilość „lekarstwa" Patoła porozlewał je do buteleк i **rozpoczął wędrówkę po Zagłębiu,** proponując mieszkańcom nabywanie „uniwersalnego" lekarstwa.

Cudowny lek Patoła sprzedawał w zależności od rozmiarów flaszki **od jednego do pięciu złotych.**

Odwiedzając mieszkania Patoła przedstawiał się jednocześnie za urzędnika skarbowego i przyrzekał tym, którzy nabyli od niego „lekarstwo", że **będą zwolnieni całkowicie albo częściowo od podatku.**

Naiwnych oczywiście nie brakowało, toteż pan „referent" zbierał złotówki i w duchu śmiał się z głupoty ludzkiej.

Wreszcie onegdaj pomysłowemu oszustowi powinęła się noga na Saturnie, dokąd wybrał się, celem sprzedaży cudownego leku.

Patoła został zatrzymany przez miejscowy posterunek policji i odesłany z zapasem „lekarstwa" do Sosnowca do Wydziału śledczego.

Po przesłuchaniu Patoły przekazano go do dyspozycji władz sądowych.

Kurs dla reżyserów
TEATRÓW AMATORSKICH W DĄBROWIE

Dzięki usilnym staraniom powiatowego Związku teatrów i chórów ludowych powiatu Będzińskiego oraz przy pomocy władz szkolnych został zorganizowany 2-tygodniowy kurs dla reżyserów teatrów amatorskich w Zagłębiu Dąbrowskim.

Kurs odbył się w Dąbrowie w czasie od 23.11 do 5 bm. i objął wykłady teoretyczne i wykłady praktyczne. Wykładali: dyr. Jerzy Zawieyski, dyr. Instytutu teatrów ludowych w Warszawie, Władysław Pawłowski, okręg. instruktor teatrów lud. w wojewódzkim urzędzie oświecenia w Katowicach, Helena Szczerbowa, kierowniczka szkoły w Czeladzi, Zofia Nowakówna, nauczycielka szkoły w Porąbce i Kazimierz Foryś, prof. gimnazjum w Dąbrowie.

Uczestników kursu było 17, z 8 różnych organizacyj społeczno - oświatowych Zagłębia.

Zmiany w rozkładzie
JAZDY KOLEJOWEJ

Z dniem 15 bm. wprowadzony zostanie na wszystkich liniach PKP. zimowy jące zmiany:

M. in. na linii Katowice — Sosnowiec — Warszawa — Radom zajdą następujące zmiany:

Uruchomiona zostanie nowa para pociągów motorowych z Katowic do Warszawy jako poc. nr. 2207 Katowice odj. 6.30 — Warszawa przyj. 10.08, z powrotem poc. nr. 2206 Warszawa odj. — 19.10 — Katowice przyj. 22.50.

Pociągi te kursować będą w dni robocze. Wstrzymany zostanie bieg pociągu nr. 3221 (Katowice odj. 6.58 — Sosnowiec przyj. 7.13), z powrotem poc. nr. 3222 (Sosnowiec odj. 8.05 — Katowice przyj. 8.18).

Ulegnie zmianie rozkład jazdy pociągu nr. MtE 2209 Katowice odj. 7.05 Radom przyj. 10.25, z powrotem poc. nr. MtE 22,08, Radom odj. 17.15, Katowice przyj. 20.34.

Dla dogodniejszego skomunikowania pociągów z Sosnowca do Mysłowic i Krakowa i odwrotnie, przewidziano przy poc. MtE nr. 402, 404, i 401 B postoje w Szopienicach.

—o0o—

✕ **ZWIĄZEK PAŃ DOMU W CZELADZI** zawiadamia, że w dniu 9 bm. o godzinie 17 w lokalu posterunku monterskiego Elektrowni (ul. Grodziecka) odbędzie się pokaz przyrządzania ryb.

✕ **ODCZYT W CZELADZI.** Dzisiaj o godz. 7 wiecz. p. Al. Cieśliński wygłosi odczyt na temat „Kolonie dla Polski". Odczyt wygłoszony będzie w czytelni PMS. w Czeladzi. Wejście na odczyt bez płatne.

✕ **PODOFICEROWIE REZERWY I SPÓŁDZIELCZOŚĆ.** W ub. sobotę w sali Domu katolickiego odbyło się ogólne zebranie członków Związku podoficerów rezerwy R. P. Koła grodzkiego w Sosnowcu. Po powitaniu przybyłych w liczbie około 20 osób przez prezesa Koła p. Michała Soleckiego, przewodnictwo zebrania objął obecny prezes Okręgu p. Stefan Nowocień. Na zebraniu tym oprócz spraw organizacyjnych na wstępie wygłoszone zostały odczyty. Pierwszy zabrał głos p. W. Kaleta, prezes Rady nadzorczej Powszechnej Spółdzielni spożywców w Sosnowcu, który wygłosił nader interesujący odczyt na temat spółdzielczości w Polsce; por. rez. p. T. Strzałkowski poinformował zebranych o celach i zamierzeniach mającej powstać w Sosnowcu spółdzielni harcerskiej; a p. T. Dyner, inspektor obwodowy OZPR wygłosił ciekawy odczyt na temat chorób u zwierząt. Wszyscy prelegenci nagrodzeni zostali gromkimi oklaskami.

✕ **ZUCHWAŁA KRADZIEŻ.** Jednej z ostatnich nocy nieznani sprawcy włamali się do chlewa Antoniego Kotulskiego w Wojkowicach Komornych, gdzie zabili dużego wieprza, poćwiartowali go i mięso zabrali. Zawiadomiona o zuchwałej kradzieży policja wszczęła dochodzenie.

W Niemczech coraz więcej
brak środków żywnościowych

Wobec wzrastającego w obecnym sezonie braku tłuszczów i mięsa na wewnętrznym rynku niemieckim zaostrzono przepisy, dotyczące konsumcji.

Z jednej strony ostatnie zarządzenia umożliwiają najbiedniejszej warstwie ludności uzyskanie większych ilości tłuszczów sztucznych (margaryny) po obniżonych cenach, ustalając zamiast dotychczasowego kontyngentu 6 kg, 10 kg. margaryny po cenach zniżonych na głowę rocznie.

Z drugiej strony ministerstwo wyżywienia wydało zarządzenie, aby wszyscy producenci mleka i hurtownicy masła odbiorcom swoim dostarczali masła w ilości o 20% mniejszych, niż w październiku br. Potrącone 20 proc. dostarczane ma być do państwowej centrali mleczno - tłuszczowej. Podobne rozporządzenie obejmuje również wszystkie inne produkty tłuszczowe.

Drobni rzeźnicy otrzymywać będą przydział mięsa w ilości ustalonej według kontrolowanych list odbiorców.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Na rynku akcyj i walut

Światowe giełdy papierów wartościowych rozpoczęły tydzień sprawozdawczy ogólną zwyżką i wzrostem obrotów. Przybrała ona szczególnie duże rozmiary w Paryżu, Londynie i w Nowym Jorku. Ożywienie to było jednak krótkotrwałe, pod wpływem bowiem niepomyślnych wiadomości politycznych, a więc coraz bardziej wikłającej się sytuacji w Hiszpanii i coraz widoczniejszej interwencji obcych mocarstw na tym terenie, niepokojącej sytuacji wewnętrzno - politycznej we Francji, groźby przesilenia gabinetowego w Anglii, w związku z planami matrymonialnymi króla, i t.d. nastąpiła na giełdach silna depresja, objawiająca się w spadku kursów akcyj i papierów procentowych i w znacznym zmniejszeniu się obrotów.

Na szczególną uwagę zasługuje ogólna zwyżka akcyj kauczuku i metali, stojąca w związku z trwającą od szeregu dni haussę na rynku kauczuku, ołowiu i cynku. Poza tym na kilku giełdach europejskich dało się zauważyć wzmożone zainteresowanie akcjami przemysłu zbrojeniowego i chemicznego.

Na giełdzie warszawskiej panował naogół nastrój spokojny. Obroty utrzymały się mniej więcej w granicach tygodnia poprzedniego. **W dziale akcyj na uwagę zasługuje zwyżka kursu akcyj Banku Polskiego.** Na rynku papierów o stałym oprocentowaniu zwyżce **uległa większa część pożyczek państwowych.** Notowano (pierwsza cyfra z 27 listopada, druga z 4 grudnia r.b.): **akcje:** Bank Polski 106.00 — 108.00, Warszawskie Towarzystwo Fabryk Cukru 29.00, Lilpop 14.00—14.00, Norblin 61.00—61.00, Ostrowiec 28.00 — 28.00, Starachowice 34.50 — 34.00; **papiery procentowe:** 3% Premiowa Pożyczka Inwestycyjna I emisji 65.00 — 65.00, serie 83.00 — 83.00, 3% Premiowa Pożyczka Inwestycyjna II emisji 64.00—64.50, serie 80.00, 4% premiowa pożyczka Dolarowa 45.75—46.50, 7% Pożyczka Stabilizacyjna drobne odcinki 466.00—468.00, 6% Pożyczka Dolarowa 66.50—65.00, 5% Pożyczka Konwersyjna (drobne odcinki) 50.00, 4½% Listy Zastawne Ziemskie 48.00 — 48.00, 5% Listy Zastawne m. Warszawy z 1933 r. 53.50—53.75.

Kursy ważniejszych dewiz zagranicznych kształtowały się następująco (pierwsza cyfra z 27 listopada, druga z 4 grudnia r.b.): Amsterdam 288.30—289.20, Bruksela 89.65 — 89.75, Londyn 25.99 — 26.04. Mediolan 28.02 —28.02, Nowy Jork czek 5.29 i trzy czwarte — 5.30 i pięć ósmych, kabel 5.31 — 5.30 i trzy czwarte. Paryż 23.71 — 24.76. Praga 18.78 — 18.76, Stockholm 134.05 — 134.30. Zurych 122.00 — 122.00.

Kronika olkuska

Tragiczny finał
JAZDY NA „GAPĘ"

Agent firmy portretów, Leks Mieczysław z Ząbkowic, jadąc bez biletu został zatrzymany dla wylegitymowania przez strażnika ochrony kolei na stacji w Sławkowie.

Leks, uciekając, wpadł pod koła wagonu, które obcięły mu prawą rękę.

Nieszczęśliwego przewieziono do szpitala w Olkuszu.

Kino „ORZEŁ" — Sequoia

✕ **ODSŁONIĘCIE POMNIKA.** Na terenie fabryki „Olkusz" w Olkuszu dyr. Euzebiusz Łada dokonał w dniu 6 bm. odsłonięcia pomnika zmarłego przed dwoma laty właściciela zakładów Piotra Westena. Prócz dyr. Łady przemówił do 400 z górą osób prezes Zw. prac. umysł. Kazimierz Zażalik i prezes Zw. metalowców Pilarski Józef. P. Pilarski w swoim przemówieniu podkreślił zasługi zmarłego jako zagranicznego pioniera rzetelnej i twórczej pracy na naszym terenie, wykazującego w ciągu całego życia głęboką troskę o los robotnika polskiego. Z okazji uroczystości dyr. Łada wręczył pracownikom, obchodzącym 25-lecie swej pracy w tejże fabryce, pamiątkowe zegarki złote i srebrne i pieniądze. Obdarowano: A. Hinca, W. Piotrowskiego, K. Grubera, Piątka J. Muchę J. Kulę St. i Mączkę W.

✕ **ZNOWU KŁUSOWNICTWO NA WIDOWNI.** Kazimierz Kluczewski ze skalskiego pod Olkuszem polując na swoich terenach myśliwskich we wsi Braciejówka gm. Rabsztyn natknął się na trzech nieznanych osobników uzbrojonych w fuzje. Jeden z nich strzelił do chcącego ich wylegitymować Kluczewskiego, raniąc go lekko w rękę. Poszkodowany w obronie własnej, widząc agresywną postawę kłusowników strzelił raz w ich kierunku i dwa razy w górę na postrach, po czym nierozpoznani osobnicy zbiegli.

✕ **NOWY SZTANDAR CECHOWY.** Cech rzeźników i wędliniarzy w Olkuszu postanowił na ogólnym zebraniu w dniu 6 bm. ufundować sztandar organizacyjny. Część zebranych zadeklarowała na ten cel i złożyła na miejscu sumę 300 złotych.

✕ **NA ODNOWIENIE REMIZY STRAŻACKIEJ.** Dyr. Tow. Sosnowieckiego ofiarowała 10 m sześc. drzewa budulcowego na odnowienie i remont remizy strażackiej w Bolesławiu.. Piękny gest Dyrekcji przyjęło miejscowe społeczeństwo i straż pożarna z głęboką wdzięcznością.

✕ **Z POSIEDZENIA KOMISJI CHONOMICZNEJ.** Pod przewodnictwem starosty olkuskiego mgr. Brzostyńskiego odbyło się onegdaj w Olkuszu posiedzenie sekcji chonomicznej przy pow. Komitecie Funduszu Pracy. Przedmiotem obrad były sprawy uruchomienia kopalń w Bolesławiu i kop. węgla „Józef" w Brukach pod Sławkowem. Po dłuższej dyskusji zapadły doniosłe uchwały, które realizować będzie stopniowo pow. kom. Funduszu Pracy.

PROGRAM RADIOWY

IMIENINY MARYSI

We wtorek, dn. 8 bm. chyba pół Polski obchodzić będzie wesoło imieniny najmilszych Maryś, Marysienek i Maryj. Do licznych życzeń przyłączy się również Polskie Radio, organizując specjalną audycję pt. „Imieniny Marysi". W audycji tej znajdą się sylwety różnych Maryś, kochane i kochające, te do których się beznadziejnie wzdycha i te, które bawić się umieją z całej duszy, poważnie i wesoło, dumnie i skromnie. Opiewać je będzie audycja radiowa o godz. 19.20.

„CZTERY NOCE W TOKIO" — GAŁCZYŃSKIEGO

Gałczyński jest dziwnym poetą, nie tylko dlatego, że prawie nigdy nie wydaje wierszy w książkach. Dziwna jest jego poezja — liryzm zmieszany z groteską, nerw dramatyczny z niesamowitym humorem. Najdziwaczniejsze skojarzenia układają się u niego w obrazy podobne nie raz do majaczeń sennych. Na tych samych elementach zbudowany jest monolog „Cztery noce w Tokio" który usłysza radiosłuchacze dn. 8 bm. o godz. 18.30 w wykonaniu Zdzisława Karczewskiego.

MIKROFON NA KASZUBACH

Dnia 8 bm. o godz. 14.00 Polskie Radio nadaje niezwykle ciekawy reportaż regionalny z Kościerzyny i powiatu kościerskiego. Mikrofon na Kaszubach zilustruje słuchaczom charakter i tradycje tej ziemi. Reportaż przeprowadzą Józef Wysocki i Andrzej Miksiewicz, z ilustracją muzyczną i śpiewem przy udziale chóru robotników rolnych z Garczyna.

WTOREK 8 GRUDNIA 1936 R.

6.00 Koncert orkiestry PPW w Katowicach pod kier. Józefa Jelenia. 7.00 Hejże! Żywo! (płyty). 8.30 Koncert życzeń (płyty). 9.00 Transmisja nabożeństwa z kaplicy Zakładu NMP w Kościerzynie. 10.30 Opera i poemat symfoniczny (płyty). 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.03 Koncert symfoniczny w wyk. Miejskiej orkiestry symfonicznej pod dyr. Józefa Ozimińskiego. 14.00 „Mikrofon na Kaszubach" — reportaż z Kościerzyny i powiatu kościerskiego przeprowadzą Józef Wysocki i Andrzej Miksiewicz. 14.30 „Tańce, pieśni i melodie polskie". Wykonawcy: Połączone orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. Maryla Karwowska — sopran, Janusz Popławski — tenor, Tomasz Dąbrowski — tenor, Stanisław Tawroszewicz — skrzypce i chór Polskiego Radia. 15.30 „Pamiętny most" — słuchowisko wiejskie. 15.55 Skrzynka PKO. 16.10 Koncert reklamowy. 16.35 „Wielkopolski kołowrotek" — według tekstu prof. Andrzeja Hanyża z Szamotuł. 17.05 „Dni powszednie państwa Kowalskich" — powieść mówiona. 17.15 Konkurs orkiestr mandolinistów. Wspólny utwór konkursowy: „Biały mazur" Wojciecha Osmańskiego. 18.15 „Polskie ozdoby na polskiej choince" — pogadanka. 18.30 „Cztery noce w Tokio" — monolog K. J. Gałczyńskiego. 18.40 „Sonaty skrzypcowe Beethovena" — IV koncert. Wykonawcy: Irena Kurpisz-Stefanowa — fortepian, Jerzy Stefan — skrzypce. 19.00 „Dyskutujmy": „Czy kobieta mająca rodzinę, powinna zawodowo pracować?". 19.20 „Imieniny Marysi" — koncert w wyk. Małej ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 20.00 „Sport w miastach i miasteczkach" — pogadanka. 20.10 Pogadanka aktualna. 20.25 Koncert europejski z Anglii. Wykonawcy: Orkiestra teatralna BBC pod dyr. Stanforda Robinsona, chór rewiowy BBC i soliści. 21.55 Pogadanka aktualna. 22.00 Kompozycje Jana Sebastiana Bacha (płyty). 22.30 „Kwadrans poezji ukraińskiej". 22.45 Jan Kiepura — Arie i pieśni (płyty).

Z CAŁEJ POLSKI

PRZED ZMIANAMI W USTROJU SĄDOWNICTWA.

W niedzielę odbyła się w Ministerstwie sprawiedliwości pod przewodnictwem p. ministra Grabowskiego konferencja z udziałem najwybitniejszych przedstawicieli świata prawniczego, na której omówione były projekty zmiany ustroju sądów karnych.

Ja wiadomo, nastąpić ma w najbliższym czasie skasowanie sądów przysięgłych w b. zaborze austriackim. Poza tym wysuwane są koncepcje ograniczenia instancyj do dwóch przez dalsze ograniczenie sądownictwa apelacyjnego.

75.000 OSÓB ZWIEDZIŁO DOTĄD OSADĘ BISKUPIŃSKĄ

Według dokładnych obliczeń liczba osób, które zwiedziły prasłowiańską osadę bagienną na półwyspie jeziora biskupińskiego w pow. żnińskim dochodzi do 75.000.

ELEKTRYFIKACJA WYBRZEŻA

Nowozbudowana elektrownia parowa w Gdyni posiada turbinę, która może wytworzyć 10.000 KM. Tymczasowe obciążenie portu i miasta Gdyni, Wejherowa, Pucka i szeregu innych miejscowości wybrzeża nie przekracza 6.000 KM. tak, że w najbliższej już przyszłości, bo w marcu 1937 r. po zastosowaniu rezerwy elektrycznej, elektrownia obsługiwać będzie wszystkie dotąd nie zelektryfikowane miejscowości Wybrzeża, aż do północno-zachodniej granicy państwa.

WYDOBYCIE KIELU JACHTU „TEMIDA II"

Po kilkutygodniowej pracy, od samego początku nieumiejętnie zaczętej zdołano ostatnio wydobyć kiel jachtu „Temida II", który w sierpniu br. uległ awarii w porcie rybackim w Wielkiej Wsi. Wraz z kielem zdołano wydobyć cenny ładunek balastu w postaci 14 ton ołowiu, wartości 10 tys. zł. Jacht doszczętnie rozbity rozebrany został przez ludność na opał.

ODYNIEC ROZSZARPAŁ KŁUSOWNIKA

W lasach ks. Radziwiłłów, w pow. stolińskim pojawiło się ostatnio dużo dzików. Mieszkaniec wsi Chorsk, Maksym Lisowiec, wraz z kilku towarzyszami wybrał się na polowanie na tę zwierzynę z posiadanym nieprawnie karabinem p parokilometrowym marszu za tropem, znaleźli się oko w oko z odyńcem Lisowiec strzelił, lecz chybił i rozjuszone zwierzę rzuciło się na kłusowników, którzy poczęli ratować się ucieczką.

Odyniec dogonił Lisowca i straszliwie go poszarpał. Poranionego kłusownika w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala.

ZABEZPIECZENIE PÓŁWYSPU HELSKIEGO POSTĘPUJE SYSTEMATYCZNIE

Urząd Morski podjął prace nad ubezpieczeniem wszystkich tych odcinków brzegu półwyspu Helskiego, które w czasie nawałnic, ulegają najłatwiej podmyciu i zniszczeniu. Są to zasypane w ciągu wieków dawne kanały, które przecinały Hel i łączyły wody Małego morza z wodami Wielkiego.

Jak już donosiliśmy, zabezpieczony został opaskami faszynowymi, uszkodzony brzeg pomiędzy Wielką Wsią a Chałupami, obecnie na dużą skalę przeprowadzane są roboty umacniające brzegi pod Kuźnicą. Pracami kieruje z ramienia Urzędu Morskiego inż. Jastrzębski, kontroler wydm z Rozewia.

Kuźnica otrzyma zabezpieczenie w postaci tamy faszynowej, układanej poprzecznie i umacnianej głazami oraz żwirem. Tama utrwalona zostanie na brzegu przy pomocy masywnych pali. Z czasem tama ulegnie zasypaniu piaskiem i wytworzy sztuczną wydmę, która oprze się najsilniejszym burzom. — Pod Helem pomiędzy portem a aleją Nadmorską zabezpieczony jest brzeg podmyty i zniszczony jeszcze w ub. roku. Brzeg zabezpiecza się ścianką palową i faszynami.

ŚMIERĆ W ZASPACH LAWINY

Onegdaj na Hali Gąsienicowej został zasypany lawiną, która wyszła z pod przełęczy Liliowe por. Witold Burhart z Wilna, który zmarł wkrótce po wydobyciu go spod śniegu.

NIEGRZECZNY UCZEŃ

— Zostaniesz dziś po szkole od dwunastej pierwszej!

— Wykluczone, panie profesorze, jestem zajęty!

— Jakto?

— Na ten czas zostawił mnie nauczyciel od [illegible]ów!

Popierajcie i zapisujcie się na członków L. O. P. P.

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

KIELECKI OKRĘGOWY ZWIĄZEK PIŁKI NOŻNEJ CZĘSTOCHOWA

AUTONOMICZNY PODOKRĘG ZAGŁĘBIA DĄBR. W BĘDZINIE

Adres sekretariatu:
M. Bluszcz, Będzin, ul. Cynkowa 23.

KOMUNIKAT ZARZĄDU NR. 29

1. Podaje się do wiadomości klubom, że w niedzielę dnia 20 grudnia 1936 r. w sali Rady miejskiej m. Dąbrowy Górniczej ul. 3 Maja 22 (zarząd miejski) odbędzie się walne zgromadzenie Podokręgu w I terminie o godz. 10, w II o godz. 10.30 bez względu na ilość obecnych delegatów klubów.

Porządek zgromadzenia następujący: zagajenie; powołanie komisji skrótacyjnej do obliczania głosów; stwierdzenie pełnomocnictw uprawnionych do głosowania klubów i delegatów; wybór prezydium; zatwierdzenie porządku obrad; odczytanie i zatwierdzenie protokułów z walnego zgromadzenia z dnia 15.12 35 r. i nadzwyczajnego zgromadzenia z dnia 10.10 36 r.; sprawozdanie ustępującego zarządu, WGiD, skarbnika, kapitana Podokręgu i dyskusja nad nimi; sprawozdanie komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorium ustępującym władzom; wybór nowych władz Podokręgu; uchwalenie preliminarza budżetowego; rozpatrywanie i uchwalanie wniosków zarządu i członków; wolne wnioski.

Stosownie do § 16 regulaminu Podokręgu wnioski członków Podokręgu muszą być zgłoszone przynajmniej na 7 dni przed terminem walnego zgromadzenia. Wnioski zgłaszone w nieprzepisowym czasie, traktowane będą jako nagłe. Dla uznania wniosku za nagły potrzebna jest większość dwóch trzech obecnych głosów na zgromadzeniu.

2. Podaje się do wiadomości klubom, że na walnym zgromadzeniu nastąpi wręczenie dyplomów mistrzom poszczególnych klas, za zdobycie mistrzostwa z zawodów 1935-36 roku, mianowicie: klasa „A" — Czeladzki Klub Sportowy Czeladź; rezerwy klasy „A" — Czeladzki Klub Sportowy Czeladź; klasa „B" — Katolickie Stowarzyszenie Mł. Niwka; klasa „C" — Strzelecki KS Kamyce i KS „Kazimierz" w Kazimierzu.

3. Podaje się do wiadomości klubom, że zarząd Podokręgu zgłasza na walne zgromadzenie Podokręgu na 20 grudnia 1936 r. następujące wnioski do rozpatrzenia: a) z uwagi na uchwałę walnego zgromadzenia z 14.2 32 r. wprowadza się obowiązujące rozgrywki o mistrzostwo rezerw klasy „A" w roku 1936-37 i następne lata w terminach wyznaczonych zawodów dla klasy „A" i zamiast pucharu na przyszłość z tych zawodów przyznaje się tylko dyplomy dla przyszłych mistrzów; b) z uwagi na połączenie WSS z Podokręgiem i konieczność urzędowania wszystkich władz Podokręgu w jednej siedzibie i wspólnym lokalu dla dobra klubów, zarząd Podokręgu stawia wniosek o przeniesienie z dniem 1.1 37 r. siedziby Podokręgu z Będzina na teren Sosnowca do obecnego obszernego lokalu WSS-u (Dom Społeczny, ul. Żytnia 10 na Pogoni).

4. Podaje się do wiadomości klubom, że z uwagi na ważność sprawy podanej klubom komunikatem zarządu nr. 27 pkt 1 z dnia 17.11 36 r. i nr. 28 pkt. 2 z dnia 1.12 36 r. — wszystkie kluby, które nie nadesłały żądanych danych, ukarane zostaną grzywnami. Niezależnie od nałożonych grzywien wzywa się kluby pod rygorem dalszych grzywien do nadesłania odpowiedzi na podane punkty.

5. Podaje się do wiadomości klubom, że PZPN przypomina § 40 statutu swego, że w drużynach Towarzystw i Klubów należących do PZPN, mogą występować tylko gracze, którzy używają pełnej czci obywatelskiej. Zawodnicy karani sądownie z utratą czci obywatelskiej nie mają prawa brania udziału w zawodach towarzystw i klubów należących do P. Z. P. N. Związki okręgowe winne jak najsurowiej karać kierowników sekcji piłki nożnej za wstawianie do drużyn takich zawodników.

6. Podaje się do wiadomości klubom, że zarząd Okręgu pismem swym z dnia 28.11 36 r. donosi, że na posiedzeniu w dniu 26.11 36 r. skreślił z listy członków RSWF „Gwiazda" Będzin.

7. Podaje się do wiadomości klubom, że zarząd Okręgu pismem swym z dnia 26.11 36 r. donosi, że na posiedzeniu w dniu 12.11 36 r. postanowił uchylić zarządzenie komisarza Okręgu p. Krassowskiego, odnośnie zawieszenia pp. Więcka Stanisława i Salwę Władysława, karząc natomiast TUR w Gonologu surową naganą za niewłaściwą i nieodpowiednią formę listu do władz piłkarskich.

8. Podaje się do wiadomości klubom, że na zarządzenie DOK nr. V w sprawie planu pracy nad podniesieniem kultury w sporcie, zarząd Podokręgu apeluje do wszystkich zarządów klubów, aby w miesiącu grudniu prowadziły równocześnie z zaprawą zimową pogadanki zmierzające do uświadomienia swych członków, że: a) istotą sportu jest walka (zawody) i szlachetna rywalizacja oraz dążenie do zwycięstwa; b) wszelkie wykroczenia poza ramy dozwolone przepisami winny być jak najsurowiej karane przez klub wewnętrzną dyskwalifikacją, a przez zarząd Podokręgu i W. G. i D. tym bardziej będą z całą rozciągłością stosowane przepisy i postanowienia PZPN; c) sędzia, jako człowiek może być omylny. Stronniczość sędziego będzie tępiona przez kompetentne czynniki w razie stwierdzenia tej stronniczości. W tej sprawie DOK wysyła specjalne pisma do WSS-ów. O ilości i treści pogadanek kluby złożą sprawozdania w pierwszych dniach stycznia 1937 roku.

Będzin, dnia 8 grudnia 1936 roku.

Prezes: (—) Wł. Wolski.
Sekretarz: (—) M. Bluszcz.

Tysiącom dzieci w Polsce grozi głód. Pomyślcie o tem i złóżcie ofiarę na Pomoc Zimową dla bezrobotnych

Sosnowiecka Kotlarnia i Zakłady Mechaniczne

JÓZEF KUBALKA w Sosnowcu

Tel. Nr. 62-670. ul. Aleja Montwiła-Mireckiego 14. Bocznica własna.

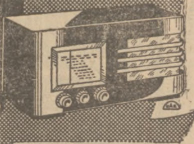
WYKONYWA:

KOTŁY PAROWE wszelkich systemów ich części składowe oraz reperacja tychże. Aparaty dla fabryk chemicznych. Zbiorniki i kadzie do wszelkich płynów, kominy żelazne, wanny do cynkowania. Całkowite przewody i odwadniacze. Wszelkie konstrukcje żelazne. Spawanie wszelkich robót elektrycznością. Prace filtracyjne. 7039

Posiada stale na składzie kotły parowe, lokomobile używane.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM, Spółka Akcyjna zawiadamia swych odbiorców prądu w miejscowościach: Niemce, Ostrowy, Feliks, Kazimierz, Szmcjka, Czarne Morze, Porąbka, Pekin i Zawodzie, że w razie przepalenia się bezpieczników w instalacji elektrycznej reklamacje należy kierować bezpośrednio do posterunku monterskiego w Strzemieszycach, ul. Kolejowa 6 telefon 17, względnie w Niemcach od godziny 8—21 w mieszkaniu montera Kwietnia, ul. Piłsudskiego 50 tel. 1. (naprzeciwko sklepu Stowarzyszenia „Robotnik").

Opinia klientów to nasza reklama

Ogólne zadowolenie klientów, rozpowszechniona i ustalona opinia o doskonałości radioodbiorników TELEFUNKEN zwalnia nas od potrzeby omawiania ich zalet. Zanim nabędziecie, możecie porównać i wypróbować nasze superheterodyny Lord, Arystokrata, Magnat lub odbiornik „Premier". Przekonajcie się sami!

TELE FUNKEN

RADIO TELEFUNKEN

ODBIORNIKI FONOPLASTYCZNE

naszym celem zadowolenie klienta

dlatego: 7206

piękny lokal, uprzejmy i fachowy personel, wielki wybór podarków gwiazdkowych, specjalny dział perfumeryjno-kosmetyczny, artykułów używanych w gospodarstwie domowym

POLECA

M. JAGIEŁŁOWICZ i SKA

SKŁAD MATERIAŁÓW APTECZNYCH I FARB SOSNOWIEC 3-GO MAJA 7.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

NA SEZON ZIMOWY poleca bieliznę ciepłą damską, męską, swetry, rękawiczki i t. p. Ceny niskie. Sosnowiec, 3-go Maja 23. M. Marzec. 6996

RESTAURACJA Dancing dobrze prosperująca, w centrum Katowic, zaraz do sprzedania z powodu wyjazdu. Katowice, Piłsudskiego 69. 7116

Pokost

farby, lakiery, pendzle szczotki, mydła i t. d. po cenach najniższych poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, Mościckiego 15 (vis a vis kościoła). 6767

FOTOGRAFOWIE! Automat fotograficzny okazyjnie, z powodu siły wyższej do sprzedania. Fotografie 75% taniej. 100% powodzenia. Zgłoszenia do Administracji pod „Fotoautomat". 7072

MAGAZYN MÓD „Wiktoria" Sosnowiec, 3-go Maja 23. Poleca: Kapelusze damskie w najmodniejszych fasonach. — Wielki wybór kwiatów balowych. — Ślubne welony. Ceny b. przystępne. 7107

Tapczany

z orzechową biblioteczką okazyjnie sprzedam, Otomany, kozetki, materace, wybór duży. — Ceny niskie. Warunki dogodne. Tomczyk, Sosnowiec, 1 Maja 14, tel. 68105. 7190

Na gwiazdkę!

PORTRET z ramą 5 zł. Nowość! 3 pocztówki retuszowane z życzeniami świątecznymi 2 zł. Fotografie do dowodu 1 zł. 10 gr. — FOTO-LAZAR — Sosnowiec, Piłsudskiego 14. Tel. 61-661. 6986

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

ŚRODULA przy Wapiennej sprzedam plac, tanio. Wiadomość: Fryzjer Mateja, Okrzei. 7079

TARTAK Sosnowiec, Dziewicza 19, telefon 626-15 poleca trociny w każdej ilości. 7210

UŻYWANE i nowe maszyny do pisania. Księgarnia Żmigroda — Będzin, tel. 71023.

LOKALE

POKÓJ do wynajęcia, centralne ogrzewanie, parter. Sosnowiec, Wspólna 4 m. 1. 7185

POSADY i PRACE

POSZUKIWANI agenci na artykuł świąteczny. Zarobek dobry. Wiadomość: kiosk Łacińskiego, Grodziec — k-Będzina. 7211

Różne

„MARY" Pracownia ubiorów damskich wykonywa według najnowszych modeli: palta, suknie, kostiumy, komplety, ubiory narciarskie, sportowe i t. d. Wykonanie solidne i punktualne. Ceny przystępne. Sosnowiec, Lwowska 8. Blok II-gi, m. 58. 6872

B. Felczer

Szpitala św. Łazarza w Warszawie

II Rodzinski przyjmuje w godzinach od 15 - 20, Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki Nr. 2. 2141

PRACOWNIA kołder przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materjałów oraz stare kołdry przerabia Sosnowiec. 3-go Maja 5, w podwórzu, Marja Grudniewiczowa. 5479

ZAWIADAMIAM P. T. Klientelę, że prowadzę zakład krawiecki Stanisławy Sławińskiej w Sosnowcu przy ul. Małachowskiego 24 (Hale Rozwoju). Wykonuję z powierzonych materiałów garnitury męskie, palta, futra, fraki, ubiory narciarskie i na konną jazdę. Krój najnowszą i udoskonaloną metodą zapewni P. T. Klienteli zadowolenie z dobrze wykonanej roboty. Polecając się łaskawym względom P. T. Klienteli, kreślę się z poważaniem Wacław Tokarski, dyplomowany krojczy. 7041

UMIESZCZĘ chłopczyka w komplecie freblowskim. Sosnowiec, Leszno 11, Kowalska. 7168

UZDROWISKA

ZAKOPANE pensjonat „Wawel" — Krupówki, obok parku otwarty pod zarządem Jadwigi Płodzyńskiej. Wszelkich informacyj udziela się listownie. 6921

ZAKOPANE 4 ul. Kościuszki 20 pensjonat „Wierchy" poleca familijne pokoje z całodziennym utrzymaniem zł. 8.50 od osoby. Przyjmę małą kolonię na okres świąteczny. 7155

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić naszą Szanowną Klientele, że od 29 ub. m. zainstalowaliśmy nową dźwiękową aparaturę.

Dyrekcja Kina „Zagłębie"

KINO „ZAGŁĘBIE" Dziś

Największy polski film p. t.

BARBARA RADZIWIŁŁÓWNA

w roli tytułowej **Jadwiga Smosarska**

w roli króla Zygmunta Augusta **W. Zacharewicz**

Król, który gotów był dla miłości wyrzec się korony!

Miłość, która była wyzwaniem, rzuconem całemu narodowi

POCZĄTEK I-GO SEANSU O GODZ. 15.00

KINO RIALTO SOSNOWIEC Warszawska 18

Ulubieniec publiczności, geniusz ekranu fascynujący **Gary Cooper**

oraz bohaterka filmu SIOSTRA MARTA JEST SZPIEGIEM

Madeleine Carrol

w rewelacyjnym przeboju sensacyjnym przewyższającym słynny „SZANGHAJ EXPRESS" p.t.

ŻÓŁTY SKARB

TYTUŁ ORYGINALNY

„Generał umarł o świcie"

Pocz. I seansu o 5.30 w niedzielę i święta o 3.00

KINO „Palace" w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

DZIŚ PREMIERA

Przepiękny romans miłosny z życia oficerów Marynarki p.t.

„SYN ADMIRAŁA"

W rol. gł. **DICK POWELL i RUBY KEELER**

Film, który wzrusza i zachwyca

Początek I seansu o godz. 3.30

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61078

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7. wiecz.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA. Po 10 wyrazów w każdem kosztują: 30 drobnych ogł. 20 zł. 20 drobnych ogł. 13.60 zł. 10 drobnych ogł. 7.90 zł. 5 drobnych ogł. 4.80 zł. Za każdy wyraz dodatkowy dolicza się po 5 g.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI.